

SKJEBNEN TAQDIR/QADR

*Er alt forhåndsbestemt?
Kan man belastes for noe, når
det er skrevet i vår skjebne?*

Skrevet av
(Imam) Tehsin Abo Barirah

Taqdir/Qadr (Skjebnen) i Islam

Vi muslimer har tro på skjebnen. Det er den sjette delen av muslims tro.

القدر خيره وشره من الله

«Skjebnen, god eller dårlig, alt er fra Allah Ta'aala»

Diskusjon om Qadr/Taqdir

Å forstå Taqdir kan være vanskelig og derfor er vi frarådet til å tenke og diskutere for mye om dette emnet.

خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَنَحْنُ نَتَنَازَعُ فِي الْقَدْرِ فَغَضِبَ حَتَّى احْمَرَّ وَجْهُهُ ،
حَتَّى كَانَمَا فُقِيَ فِي وَجْنَتَيْهِ الرِّمَانُ ، فَقَالَ : أَبْهَذَا أَمِرْتُمْ أَمْ بِهَذَا أُرْسِلْتُ إِلَيْكُمْ إِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ
حِينَ تَنَازَعُوا فِي هَذَا الْأَمْرِ ، عَزَمْتُ عَلَيْكُمْ أَلَّا تَتَنَازَعُوا فِيهِ

En dag diskuterte vi om Qadr og kranglet. Profet Mohammad ﷺ så vår krangel og ble så sint at hans ansikt ble helt rødt, slik som om granateple ble presset mot ansiktet hans. Han sa:

«Har Allah Ta'aala befalt dere til å gjøre dette? Har Allah Ta'aala sendt meg til dette? De som diskuterte om dette før dere ble villedet. Jeg repeterer og vektlegger at dere ikke krangler om Qadr (skjebnen)» (Tirmidhi 2133)

Derfor er det sterk mislikt å snakke, tenke eller diskutere mye om skjebnen.

Vi har tro på skjebnen, alt ondt og godt kommer fra Allah Ta'aala.

En vanlig misforståelse om skjebnen

Misforståelse blant mange muslimer er at, om alt godt og ondt man kommer til å gjøre er forhåndsskrevet i ens skjebne, hvorfor er mennesket ansvarlig for det?

Hvorfor er man skyldig for noe som er skrevet før ens fødsel?

Svaret på det er at forhåndsskrevet betyr ikke nødvendigvis at det er forutbestemt hos Allah Ta'aala.

Er det saker som er forutbestemt, så kommer ikke man til å være ansvarlig for det. For eksempel alder, hudfarge, hvilken familie man ble født i etc.

Handlinger som Allah Ta'aala har bestemt for at vi skal ansvarliggjøres for er ikke forhåndsbestemt selv om de er forhåndsskrevet, fordi Allah Ta'aala vet hvilken valg enhver kommer til å ta.

Vi kan ikke etterligne vår viten med Allah Ta'aalas vitenskap. Hans kunnskap er udiskutabelt.

La oss se på et eksempel av hadith av Profet Mohammad ﷺ

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ. قَالَ كُنَّا فِي جَنَازَةِ فِي بَقِيعِ الْغَرْقَدِ، فَأَتَانَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَعَدَ وَقَعَدْنَا حَوْلَهُ، وَمَعَهُ مِخْصَرَةٌ فَنَكَّسَ، فَجَعَلَ يَنْكُتُ بِمِخْصَرَتِهِ ثُمَّ قَالَ " مَا

مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ، مَا مِنْ نَفْسٍ مَنُفُوسَةٍ إِلَّا كُتِبَ مَكَانُهَا مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ، وَالْأَقْدُ كُتِبَ شَقِيَّةٌ أَوْ سَعِيدَةٌ". فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَفَلَا نَتَّكِلُ عَلَى كِتَابِنَا وَنَدْعُ الْعَمَلَ، فَمَنْ كَانَ مِنْنا مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ فَسَيَصِيرُ إِلَى عَمَلِ أَهْلِ السَّعَادَةِ، وَأَمَّا مَنْ كَانَ مِنْنا مِنْ أَهْلِ الشَّقَاوَةِ فَسَيَصِيرُ إِلَى عَمَلِ أَهْلِ الشَّقَاوَةِ قَالَ " أَمَّا أَهْلُ السَّعَادَةِ فَيُيَسِّرُونَ لِعَمَلِ السَّعَادَةِ، وَأَمَّا أَهْلُ الشَّقَاوَةِ فَيُيَسِّرُونَ لِعَمَلِ الشَّقَاوَةِ "، ثُمَّ قَرَأَ {فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى} الْآيَةَ

Ali r.a. sier at vi var på en janazah (begravelse) i Jannat Al-Baqii begravelse gården.

Profet Mohammad ﷺ sa: **«Allah Ta'alaa har forhåndskrevet hvor hver menneske skal havne, i jannah eller jahannam (paradiset eller helvete). Det er forhåndskrevet hvem skal være from og hvem skal være ond.**

En mann spurte Profet Mohammad ﷺ : *«Skal vi da ikke bare vente på det som er skrevet og ikke utføre gode handlinger? Slik at de av oss som er gode vil bli ført til det gode og de av oss som er onde vil bli ført til ondt?»*

Profet Mohammad ﷺ sa: **«For en god person gjør Allah Ta'aala gode handlinger lett å gjennomføre og for en dårlig person blir dårlige handlinger lette å utføre.»** Så leste Profet Mohammad ﷺ verset som betyr (Surah 92 vers 5-7)

«Den som gir (sin eiendom for Allahs sak) og omfavner gudfryktighet, og stadfester det gode, vil Vi snart gi lett adgang til det lette (Allahs tilfredshet).» (Bukhari, Janaaiz 1362)

Alle lignende koranvers og ahaadith betyr at Allah Ta'aala har gitt mennesket fri vilje til å velge mellom riktig og galt. Selv om Allah Ta'aala vet hva vedkommende kommer til å velge så er det mennesket selv som velger det av sin fri vilje.

La meg gi et eksempel: En kreftsyk person som er i sin siste livsfase går til en lege. Legen noterer at vedkommende vil død innen 2 måneder. Legen sier ikke det til pasienten. Pasienten får beskjed om å være hjemme og ta smertestillende etc.

Hvis pasienten dør rett etter 2 måneder, vil legen ha noe skyld i vedkommendes død? Blir legen skyldig for dødsfallet?

Nei, fordi han skrev etter sine erfaringer og målinger. Hans notat har ingen innvirkning på vedkommendes død.

Eksempelet kan ikke likestilles med Allah Ta'aalas kunnskap og beregning som er enormt og som vi ikke kan forstå helt. Hensikten er at vi forstår at selv om Allah Ta'aala har forhåndskrevet det som kommer til å skje nødvendigvis ikke trenger å være forhåndbestemt.

Qadr/Taqdir kort forklart

(Sammendrag fra Aqaaid Ul Islam MI Idris Kandhelwi)

Taqdir/Qadr betyr ifølge ordbøker «Å beregne». Allah Ta'aala med Hans evig viten vet hvordan ting kommer til å skje.

قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

«Allah Ta'aala har fastsatt et mål for alle ting» (65:3)

Siden begynnelsen av tiden frem til dommedagen er alt av Allahs beregninger kalt for «Taqdir eller Qadr» og alt som kommer til å skje heter «Qadha».

Taqdir/Qadr betyr at det Allah Ta'aala har skrevet for oss, kommer til å skje. Allah Ta'aala vet hva som vil komme til å skje. Dette er Allahs beregninger og estimeringer som aldri kan bli feil.

Allah Ta'aala vet om hvilket valg vi vil ta, både gode og dårlige. Allah Ta'aala har gitt mennesket fri vilje til å leve etter egne eller Allahs ønsker. Han har gitt oss valg om å leve etter Allahs eller etter egne regler. Allah Ta'aala vet om hvilket valg vi vil ta, og akkurat det er blitt skrevet ned i skjebnen (Taqdir).

Mennesket kan ikke bruke «Taqdir» som unnskyldning for sine dårlige handlinger.

For eksempel en person begår tyveri, kan ikke si at det var skrevet at jeg skulle stjele dermed er jeg uskyldig.

Uten tvil er dette skrevet men kun Allah har kunnskap om dette. Mennesket har ikke kunnskap om sin taqdir og dermed kan det ikke brukes som unnskyldning.

Han utførte ugjerningen pga valg som han selv er skyldig for.

Hvis vi har forstår dette så vil man lett forstå koranvers og ahadith som er relatert til «Taqdir/Qadr»

وَمَا يَغْرُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مَّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

Ingenting er skjult fra din Herre, om det er på størrelse med en støvpartikkel på jorden eller himmelen, og ikke noe mindre enn den (støvpartikkelen) og heller ikke noe større som ikke er (skrevet ned) i den klare boken. (10:61)

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ كُلِّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَنْطَرٍ

Og alt det de har gjort, er (nedskrevet) i gjerningsregistrene, og enhver liten og stor (handling) er nedskrevet. (54:52,53)

I disse versene er det nevnt om Taqdir som vi har tro på. Utfyllende forklaring kommer i hadith.

إِنَّ أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ الْقَلَمَ فَقَالَ لَهُ : اكْتُبْ ، قَالَ : رَبِّ وَمَاذَا أَكْتُبُ ؟ قَالَ : اكْتُبْ مَقَادِيرَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ

Profet Mohammad ﷺ sa:

«Det første Allah Ta'aala skapte var 'Pennen', Allah Ta'aala befalte den til å skrive. Den sa min Herre, hva skal jeg skrive? Allah Ta'aala sa: Skriv ned alt som skal komme til å skje til dommedagen.»

(Tirmidhi 2155, Abo Davood 4700)

لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ حَتَّى يَعْلَمَ أَنَّ مَا أَصَابَهُ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَهُ وَأَنَّ مَا
أَخْطَاهُ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَهُ

Profet Mohammad ﷺ sa:

«Man kan ikke bli troende til man tror på at all godt og ondt er skrevet i skjebnen. En muslim må huske at det som (Allah Ta'aala har bestemt at) han skal få kan ikke gå forbi ham og det som man ikke kommer til å få vil aldri nå ham.» (Tirmidhi hadith 2144)

Noen ulama har delt Taqdir i to deler.

1- *Taqdir Mobram* (تقدير مبرم) 2- *Taqdir Mo'allaq* (تقدير معلق)

Taqdir Mobram

Skjebne som er forhåndsbestemt, uten noen form for endring. For eksempel alder, kjønn, fødsel etc.

Taqdir Mo'aalaq

Skjebne som er avhengig av vedkommendes valg. For eksempel, hvis Ahmad er god mot sin mor og passer på henne så vil Allah øke hans alder. Uten denne gjerningen vil det ikke forekomme noe endring i skjebnen.

Husk at Allah Ta'aala vet hva vedkommende vil velge.

Beviset for det er følgende:

لا يردُّ القضاء إِلَّا الدُّعاء ، ولا يزيدُ في العمر إِلَّا البرُّ

Profet Mohammad ﷺ sa:

«Kun doa kan endre skjebnen og kun gode handlinger vil øke livstiden» (Tirmidhi 2139)

Hva er hensikten til læren om Taqdir?

Grunnen til at Allah Ta'aala har gitt oss kunnskap om Taqdir er forklart i følgende vers:

لَكَيْلًا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ

«Sånn at dere ikke skal sørge over det dere ikke klarer å oppnå, og heller ikke være kry av det Han har gitt dere.» (57:23)

Hensikten er at man får psykisk støtte for vanskelige opplevelser og ikke føle noe form for overlegenhet/stolthet over det man har fått fra Allah Ta'aala.

Må Allah bevare vår tro, imaan og gi oss riktig forståelse av vår religion.

(Imam) Tehsin Abo Barirah

Fredag 15/11/2019

Denne artikkelen er utgitt av ABInstitute.

Om forfatteren

(Imam) Tehsin Abo Barirah er født og oppvokst i Norge, tradisjonell muslimsk teolog «Institute Of Islamic Education» Dewsbury, UK 1992-1999.

Abo Barirah Institute

ABInstitute sitt mål er tilgjengeliggjøring av Islamsk litteratur, kurs og hjelp med religiøse spørsmål etc.

Bli en del av disse prosjektene ved å donere mot kostnadene.

Ved å donere, vil du være en del av hvert prosjekt og Allah Ta'aala vil belønne deg rikelig in'sha'Allah.

Hadith: "Eiendeler reduseres ikke ved donasjoner" (Muslim)

Merk betalingen med "ABInstitute"

PayPal: tehsinh@gmail.com

Konto: 9355 31 34658

Vipps: 41 27 96 95

tehsin@abobarirah.com

www.abobarirah.com

Facebook: imam.no

YouTube: [TehsinAboBarirah](https://www.youtube.com/channel/UCv33333333333333333333)

Snapchat: [AboBarirah](#)

Facebook.com/[ABInstitute](#)

www.imam.no

Facebook: [ShaykhAboBarirah](#)

Twitter: [AboBarirah](#)

Insta: [Tehsin_Abo_Barirah](#)

